

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 17 listopada 2015 r.

PS-KNPS.431.2.29.2015.PSZ

Pan
Paweł Wolko
Dyrektor
Powiatowej Placówki Opiekuńczo –
Wychowawczej Nr 3
w Bierutowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 26 października 2015 r. na podstawie art. 122 i art. 186 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Piotr Szafarowicz – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu i Grażyna Zielińska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Powiatowej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 3 w Bierutowie przy ul. 1 Maja 9g/3, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką”.

Przedmiotem kontroli była ocena przestrzegania przez Placówkę standardów opieki i wychowania, zgodność zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami oraz prawidłowość sporządzania zakresów obowiązków wychowawców i przepisów regulaminu pracy placówki opiekuńczo – wychowawczej pod kątem podziału czasu pracy wychowawców, zgodnie z wytycznymi Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wyrażonymi w piśmie Nr DSR.I.076.2.2015.DD z dnia 28 lipca 2015 roku. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o Plan Kontroli na II półrocze 2015 roku zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 października 2014 r. do dnia 26 października 2015 r. funkcję Dyrektora Placówki pełnił Pan Paweł Wolko odpowiedzialny za realizację

36

zadań w ocenianych obszarach. W zakresie działalności Placówki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń składanych przez Dyrektora i jego zastępcę, akt osobowych w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe oraz wizji lokalnej Placówki. Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli Placówki pod Nr. 21. Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o „ustawie” lub „rozporządzeniu” należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Powiatowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 w Bierutowie przy ul. 1 Maja 9g/3 prowadzi działalność od dnia 23 lipca 2014 roku na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-IS.9423.41.2014 z dnia 8 lipca 2014 roku. Placówka w zakresie ekonomicznym, administracyjnym i organizacyjnym obsługiwana jest przez Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Bierutowie, zwane w dalszej części „Centrum”.

Placówka stypizowana jako socjalizacyjna zapewnia opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne i bytowe dzieci. Placówka dysponuje 8 miejscami. W momencie rozpoczęcia działalności do Placówki przeniesiono (bez zachowania procedury określonej w art. 108 ust. 1 i 2 ustawy) siedmiu wychowanków z Powiatowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Bierutowie, natomiast z dniem 1 września 2015 roku przeniesiono do Placówki kolejnego wychowanka na tych samych zasadach. Na dzień kontroli w Placówce zamieszkiwało więc ośmiu wychowanków w wieku od 14 do 22 lat, których umieszczenie nie zostało uregulowane. Wszyscy wychowankowie posiadali orzeczenia o niepełnosprawności (*dowód: akta kontroli str. 14, 16 – 17*).

Placówka zlokalizowana jest na II piętrze w budynku przy ul. 1 Maja 9g w Bierutowie. Do dyspozycji wychowanków przeznaczono cztery pokoje dwuosobowe, właściwie oświetlone i wyposażone. Wychowankowie korzystają z jednej łazienki, w której jest wanna z prysznicem, dwie umywalki i toaleta. Pomieszczenie do prania i suszenia jest użytkowane wspólnie z Powiatową Placówką Opiekuńczo – Wychowawczą Nr 2 w Bierutowie. Placówka zapewnia również miejsce do przygotowywania, przechowywania i obróbki żywności. W pomieszczeniu kuchennym jest instalacja wodno – kanalizacyjna, kuchenka elektryczna, lodówka, zestaw mebli kuchennych oraz wyposażenie w konieczne

naczynia, garnki, sztuce, itp. Wychowankowie mają swobodny dostęp do napojów i jedzenia, również w porze nocnej. Wspólną przestrzeń mieszkalną do spotkań i wypoczynku tworzy pomieszczenie wyposażone w TV, kanapę i fotele. Wymagania dotyczące warunków bytowych i mieszkaniowych określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia zostały zrealizowane (*dowód: akta kontroli str. 29, 30*).

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora, całodzienne wyżywienie w dni powszednie zapewnia wychowankom internat Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Oleśnicy, gdzie realizują obowiązek szkolny. W dni wolne od nauki wychowankowie korzystają z wyżywienia, które zapewnia Centrum (obiady w stołówce, śniadania i kolacje przygotowywane samodzielnie z przekazanych produktów). Wyżywienie dostosowane jest do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia podopiecznych (*dowód: akta kontroli str. 14*).

Każdy wychowanek Placówki objęty jest podstawową opieką zdrowotną lekarza rodzinnego w Ośrodku Zdrowia przy ul. Słowackiego w Bierutowie. W miarę potrzeb leczenie specjalistyczne zabezpiecza szpital w Oleśnicy lub w Namysłowie. Pomoc psychiatryczną dla wychowanków zapewnia lekarz psychiatra w Poradni Zdrowia Psychicznego w Miliczu. Zgodnie z zaleceniami lekarskimi wychowankowie zaopatrywani są na bieżąco w konieczne produkty lecznicze, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne. Opieka stomatologiczna realizowana jest przez Ośrodek Zdrowia w Spalicach (*dowód: akta kontroli str. 14, 30*).

Placówka każdemu wychowankowi zapewnia odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku stosownie do wieku i potrzeb. Zakupy odzieżowe dokonywane są wspólnie przez wychowanków i wychowawców oraz odnotowywane w „kartach odzieżowych”. Środki higieny osobistej (mydło, szampon, pasta i szczotka do zębów, dezodorant, maszynki do golenia, proszek do prania, płyn do naczyń, papier toaletowy, itp.) zakupuje Centrum i przekazuje wychowawcy do rozdysponowania. Również Centrum, przed rozpoczęciem roku szkolnego, zakupuje według potrzeb podręczniki i przybory szkolne. W czasie trwania zajęć szkolnych wychowawcy na bieżąco uzupełniają brakujące wyposażenie szkolne po konsultacji z nauczycielami Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Oleśnicy (*dowód: akta kontroli str. 15*).

Raz w miesiącu każdy wychowanek otrzymuje do własnego dysponowania kwotę „kieszonkowego”. Wychowawca Placówki na podstawie listy wypłat pobiera z Centrum pieniądze, które z kolei wypłaca wychowankom za potwierdzeniem. Przedstawiona w czasie kontroli dokumentacja wypłat „kieszonkowego” za październik, listopad i grudzień 2014 roku

38

oraz styczeń, marzec, maj i lipiec 2015 roku wykazała prawidłowość wysokości wypłat - od 30 do 50 złotych (*dowód: akta kontroli str. 15, 30*).

Wszyscy wychowankowie Placówki, w okresie objętym kontrolą, ze względu na posiadane orzeczenia o niepełnosprawności realizowali obowiązek szkolny i obowiązek nauki w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym przy ul. Wojska Polskiego 8 w Oleśnicy na poziomie szkoły podstawowej i zasadniczej. Wychowankowie w dni powszednie korzystali z zakwaterowania w internacie, którego koszt w całości pokrywała Placówka. Wychowankowie dowożeni są do i z Oleśnicy transportem własnym Centrum. Nikt z wychowanków nie miał potrzeby realizacji obowiązku szkolnego w ramach nauczania indywidualnego (*dowód: akta kontroli str. 14, 16 – 17, 30*).

W dni wolne od nauki Placówka zapewnia swoim wychowankom przede wszystkim zajęcia manualne i usamodzielniające związane z prowadzeniem domu, przygotowywaniem posiłków, samoobsługą, itp. Wychowankowie korzystają również z siłowni w ramach zajęć usprawniających koordynację ruchową. W miarę potrzeb Placówka organizuje zajęcia prowadzone przez pedagoga, psychologa i logopedę zatrudnionych w Centrum. Pomoc w nauce i odrabianiu lekcji udzielana jest zgodnie z ustalonym rytmem dnia w internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Oleśnicy. Wychowankowie uczestniczą również w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez SOSW lub internat (*dowód: akta kontroli str. 15*). Wymagania dotyczące standardów opieki określonych w § 18 ust. 1 rozporządzenia były zrealizowane przez Placówkę we współpracy z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym w Oleśnicy.

Na podstawie § 14 rozporządzenia w Placówce zostały sporządzone przez psychologa i pedagoga diagnozy psychofizyczne. Diagnozy zawierały zaktualizowane informacje i dane dotyczące mocnych stron dziecka, przyczyn kryzysu w rodzinie, relacji dziecka z otoczeniem oraz jego rozwoju i przygotowania do usamodzielnienia. W zależności od rozpoznanych potrzeb i możliwości dziecka oraz jego środowiska rodzinnego, w diagnozach wskazano na konieczność wdrażania programów terapeutycznych lub przygotowania do usamodzielnienia (*dowód: akta kontroli str. 24*).

Realizując obowiązek wynikający z § 15 rozporządzenia, dla wszystkich wychowanków Placówki opracowuje się co sześć miesięcy plany pomocy. W planach został określony główny cel pracy tj. przygotowanie do usamodzielnienia oraz działania krótko i długoterminowe w następujących obszarach: nauka szkolna, relacje w grupie rówieśniczej, kultura dnia codziennego, samoobsługa, zainteresowania i uzdolnienia oraz praca z rodziną. Plany pomocy zostały opracowane przez wychowawców kierujących procesem

wychowawczym bez udziału asystenta rodziny lub przedstawiciela podmiotu odpowiedzialnego za pracę w gminie. Modyfikacja realizacji planów pomocy odbywała się w trakcie posiedzeń zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka (*dowód: akta kontroli str. 25*).

W placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego dla każdego wychowanka winna być prowadzona karta pobytu dziecka zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 pkt 2 rozporządzenia. W trakcie czynności kontrolnych dokonano oceny kart pobytu pięciu wychowanków z wybranych trzech miesięcy tj. październik i listopad 2014 roku oraz marzec 2015 roku. Stwierdzono, że karty pobytu zawierały informacje dotyczące wszystkich obszarów wskazanych w rozporządzeniu. Karty uzupełniane były raz w miesiącu (*dowód: akta kontroli str. 27 – 28*).

Zgodnie z treścią § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w Placówce dla każdego wychowanka prowadzone były przez pedagoga i psychologa arkusze badań i obserwacji. Arkusze zawierały wpisy dotyczące daty badania lub obserwacji, wyników oraz wniosków do dalszej pracy z dzieckiem. Na podstawie przedłożonej w czasie kontroli dokumentacji stwierdzono, że pedagog i psycholog prowadzili arkusze dla wszystkich wychowanków. Wspomniani specjaliści prowadzili również zajęcia tematyczne odnotowywane w kartach, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia (*dowód: akta kontroli str. 26*).

Zgodnie z brzmieniem art. 94 ust. 3 i art. 97 ust. 2 ustawy Dyrektorem Centrum, jak i Placówki jest Pan Paweł Wolko posiadający kwalifikacje zawodowe zgodne w wymaganiami określonymi w art. 97 ust. 3 ustawy. W okresie objętym kontrolą w Placówce zatrudnione były dwie osoby, jedna na stanowisku starszego wychowawcy, druga na stanowisku wychowawcy. Na podstawie dokumentacji z akt osobowych stwierdzono, że wyżej wymienieni pracownicy mają wymagane kwalifikacje zawodowe zgodne z art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy (*dowód: akta kontroli str. 23*).

Ocena zgodności zatrudniania z wymaganiami kwalifikacyjnymi osób na stanowiskach pedagoga, psychologa, terapeuty i pracownika socjalnego została dokonana w postępowaniu kontrolnym o Nr. PS-KNPS.431.2.28.2015.PSZ.

Na podstawie przedłożonych w czasie kontroli planów pracy wychowawców za listopad 2014 roku oraz styczeń, marzec, kwiecień i maj 2015 roku, a także oświadczenia Dyrektora Placówki stwierdzono, że wskaźniki zatrudnienia i zabezpieczenia opieki nad dziećmi w czasie zajęć opiekuńczo – wychowawczych, zajęć specjalistycznych oraz w porze nocnej są zgodne z normą określoną w § 10 ust. 1, 2 i 3 oraz § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia (*dowód: akta kontroli str. 26 – 29*). Podkreślić jednak należy, że wychowawcy realizują swój

tygodniowy wymiar czasu pracy tylko w soboty i niedziele lub w dni ustawowo wolne od pracy. W dni powszednie, ze względu na pobyt wszystkich dzieci w internacie SOSW w Oleśnicy, Placówka nie funkcjonuje. Biorąc pod uwagę fakt, że wychowankowie mają orzeczenia o niepełnosprawności a Dyrektor Centrum i Placówki zadeklarował się, że tylko tacy wychowankowie będą umieszczani w Placówce, należałoby rozważyć możliwość zmiany typu Placówki na specjalistyczno – terapeutyczny.

Mając na uwadze wytyczne Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej zawarte w piśmie Nr DSR.I.076.2.2015.DD z dnia 28 lipca 2015 roku, dokonano analizy dokumentacji zakresów obowiązków wychowawców oraz przepisów regulaminu pracy Placówki pod kątem podziału czasu pracy wychowawców i stwierdzono braki w tym zakresie (*dowód: akta kontroli str. 31 – 34*).

Do zadań osób pracujących z dziećmi i sprawujących nad nimi opiekę, poza bezpośrednią pracą z wychowankami, należy ponadto opracowywanie planów pomocy dziecku, prowadzenie kart pobytu, sporządzanie okresowej oceny dziecka, współpraca z rodziną dziecka, a także innymi instytucjami biorącymi udział w procesie wychowawczym. W ramach 40-godzinnego tygodnia pracy, wychowawca powinien wykonywać wszystkie wyżej wymienione zadania, a więc nie jest to czas przeznaczony wyłącznie na bezpośrednią pracę z dziećmi.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych w ramach kontroli problemowej w trybie zwykłym w Powiatowej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 3 w Bierutowie stwierdza się następujące nieprawidłowości:

1. Plan pomocy dziecku nie jest opracowywany we współpracy z asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną w gminie.
2. W zakresach obowiązków wychowawców oraz w przepisach regulaminu pracy nie ma zapisów dotyczących podziału czasu pracy wychowawców.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1. Plany pomocy dziecku należy opracowywać we współpracy z asystentem rodziny lub podmiotem organizującym pracę z rodziną w gminie.**

Podstawa prawna: § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720) w związku z art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, ze zm.)

Termin realizacji: **na bieżąco**

2. Zakresy obowiązków wychowawców oraz przepisy Regulaminu pracy Placówki uzupełnić o zapisy dotyczące podziału czasu pracy wychowawców.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, ze zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720) w związku z art. 129 § 1 Kodeksu pracy.

Termin realizacji: **do 31 marca 2016 r.**

Pouczenie:

Zgodnie z art. 197d ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332, ze zm.) kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia.

W terminie do dnia **31 marca 2016** roku kierownik kontrolowanej jednostki winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji **zaleceń, uwag i wniosków** przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Barbara Grzybowska
Z-CADYBEKTORA

Wydział Polityki Społecznej...

(kierownik komórki do spraw kontroli)

Piotr Kofarny
.....
(członek zespołu inspektorów)

G. Wielisław
.....
(członek zespołu inspektorów)

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI:

w? Kic nowa le G. Z. A
Ewelina Zygmunt

